

te haere mai, a laua tae mai nga waea kua re-re mai. Ki te whakaaro ia e kore e kaha ki te haere mai i te whai kei totohu i a Toko te tukituki. Ka he te manawa o Rubia.

HE TUPAPAKU.

KUA mate a Tame R. Erihana, he tamaiti rangatira no Te Waipounamu. I whakaakona tenei tangata ki Te Aute, i te mutunga o tana kura ka haere ki te tari roia i Poneke. Ko Tame Erihana te Maori tuatahi ki te tu hei roia. I puta ai te ingoa o tenei tangata na tona kaha ki te putipaoaro. I haere ia i te tiina a Wopereki i haere nei ki Ingarangi, a ko ia hoki te kapere. Ko Erihana tetahi o nga tangata toa atu mo tenei mahi i Niu Tirenī ara i te ao katoa. Ko te timatanga o te mate o Tame Erihana he perangi. I haina tona tinana ki Otakou, a he nui te tangi a tana iwi. I whakataetae rawa a Tame Erihana kia tu ia hei nama mo Te Waipounamu. Ka nguro tenei tamaiti matou o te Iwi Maori. Haere, haere, e te hoa aroha!

TE KAHUI KARAREHE.

No te 7 o Hepetema nei ka mate tetahi o nga rangatira rongonui o Taranaki a Te Kahui Kararehe ki tona kainga ki Te Rahotu. Ko ia te upoko o tona hapu o Ngatibaupoto. I uru a Te Kahui ki nga whawhai i Taranaki, i whawhai ia ki te Kawamutanga. I te tau 1866 ka cati a Te Kahui ka piri-pono ia ki a Keini Wikitoria a whakatuia ana ia hei ateha mo te Kooti Whenua Maori. I tautoko ia i te tikaanga a Te Whiti, a i te parautanga i nga whenua o nga pakeha, i uru ia; i he pukia heki ia ki te herehere, turakina ana ia i tona turanga ateha. I tona hokinga mai i te herehere ka mutu tona tautoko i a Te Whiti, ka mutu tona haene ki Parihaka, heoi noho ana ia i runga i te rangimaire, mate noa nei ia, kore rawa ia i aro atu ki a Te Whiti. I to mata taenga ko Peneti i te Pepere nei ki Rahotu, i tae mai a Te Kahui ki ta maua karakia, i puta mai hoki ana kupu whakamahi ki a maua. I puta te araha i a au ki a Te Kahui ano toa ahua he pani i waenganui o Taranaki katoa e aru nei i a Te Whiti raua ko Tohu, ko ia anake o te tau 1866 o Taranaki i puta ki waho. Otira he tangata a Te Kararehe i arohaina e te pakeha, i whakahonoretia. I huaina ki tona ingoa tetahi o nga tino huarahi o te taone o Rahotu. He pukorero a Te Kahui, he maha ana korero i tata ki te POLYNESIAN JOURNAL, he korero matou

a tzuu korero o nehera. I tae rawa nga mema o Te Komihana Rahui Wahu ki Rahotu ki te tangi ki a ia, i whai-korero i porporoaki ki te ratou hoa.

I tautoko a Te Kahui i nga mahi kura. I te whakatuwheratanga o te kura ki Te Punho, i puta etahi kupu matau i a ia, i mea ia kia whakaakona te maori kia rite ki te pakeha, kia kotahi ai raua, a raua mahi o raua whakaaro, no te mea ki te kuare tetahi ki te matua tetahi e kore e hono, e kore e kotahi. E kore te rino matao e hono ki te rino wera, engari me whakawera katoa katahi ka kotahi; wahoki ki te rite te matao o te maori ki to te pakeha katahi ka kotahi enei iwi e rua.

I tana e Te Pipiwharaurou te reta a Te Kahui ki a Takuta te Rangihiroa kia hoki ki tona iwi hei takuta mo ratou, a i tapaea e ia he whenua hei taunga mo te hohipera ki Rahotu.

Kei te tangi te ngakau kei te poui mo to matou hoa kua wehe atu nei te whetu mararama o Taranaki. Haere e koro, haere atu ra ki te po.

TE TOHUNGA MAORI O RANGIRIRI.

(Kahore e taa te he ki te Etitā mo nga korero tuku mai.)

EPI tukua atu ena korero, "Kia ora." No nga ra ano o tenei tau 1903, ka timata te mahi tohunga a tetahi Maori ko Whenua te Whitu, ko Pati Rekena tetahi o ona ingoa. Ko tenei tohunga he rere ke noa atu ana mahi i nga mahi a era atu tohunga. E ki ana nga akonga a tana tohunga kei a ia te tino whakaoranga mo nga tangata katoa. Ko tana tohunga ka 60 pea ona tau te kaumatua ko ana tino apototo he tamahine. Ko tana tino mea hei whaka ora i nga turoro wahine he tuku atu i a ia kia moe tahi i te wahine. Kei te moenga te tukua atu ai tetahi mea e kii ana e tana tohunga ko te Tokotoko o Mohi. Kei a ia etahi korero rere ke hei mea kia whakapono ai nga tangata, he ora kei tana tokotoko he maha nga whakatupatoranga i ana akonga kia whakamutua te mahi a to ratou tohunga kei mau ki te herehere. Ka mea ratou, E pai ana kia mau kei reira te puta ai nga merekara a to ratou tohunga. I te 14 o nga ra o Hepetema nei ka tu he hui nui ki te Takapu i Rangiriri, mo reira ka tonoa e te iwi kia whakamutua te mahi tohunga a tana tangata, ka rongu au e kii ana i reira e nga akonga a tana tohunga ara e Hori Herewini he pai noa atu te mahi a to ratou tohu-